

Hankasalmi

Hyvän arjen kunta.

1

HANKASALMEN KUNNAN KOULUKULJETUSPERIAATTEET 1.8.2025 alkaen

Sisällysluettelo

1. Koulumatkat ja fiksu liikkuminen.....	3
2. Lainsäädäntö.....	4
3. Koulumatkaetuuden myöntämisen perusteet	5
3.1 Koulumatkan pituus	
3.2 Esiopetus ja varhaiskasvatuksen tarve	
3.3 Yhteishuoltajuus	
3.4 Koulumatkaan käytettävä aika	
3.5 Koulumatkan vaarallisuus	
3.6 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	
3.7 Sairaus ja tapaturmat	
3.8 Saattoavustus	
3.9 Vieraassa kunnassa tai muussa kuin lähikoulussa koulua käyvät oppilaat	
3.10 Iltapäivätoimintaan jäävät kuljetusoppilaat	
3.11 Maksullisen koulukuljetuksen hakeminen	
4. Koulukuljetusten järjestämisen periaatteita.....	9
4.1 Mikäli linja-auto tai kouluauto on myöhässä	
4.2 Keliolosuhteet	
5. Vakuutusturva	11
6. Vahinko- tai ilkivaltatapaukset	
7. Oppilaan, huoltajan ja kuljettajan vastuu ja tehtävät koulukuljetuksissa	
8. Tietosuoja ja yhteystiedot.....	13

1. Koulumatkat ja fiksu liikkuminen

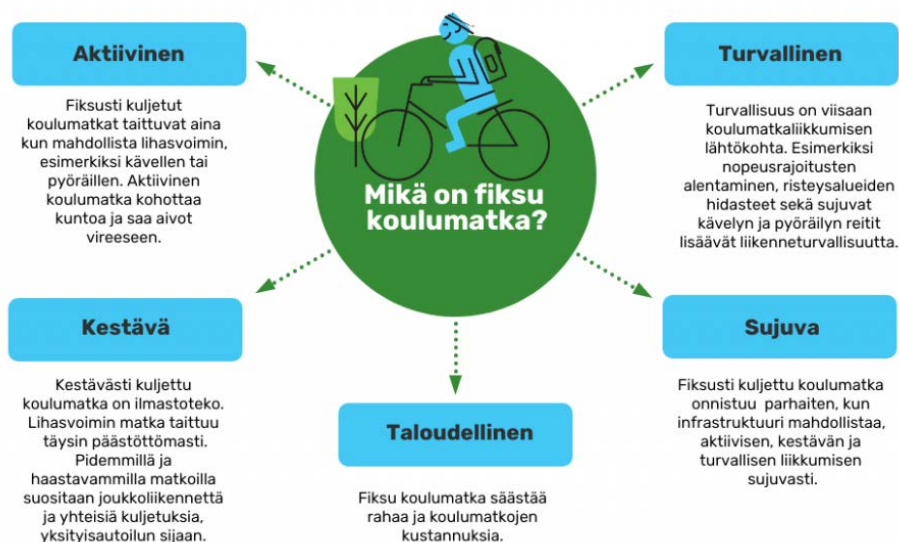
Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulukuljetuksissa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti linja-autoon tai kouluautoon ja linja-autosta tai kouluautosta kotiin. Huoltajien tehtävänä on huolehtia lapsen saattamisesta kunnan järjestämään kuljetukseen sekä tukea lapsen kodin ulkopuolella tapahtuvaan liikkumiseen liittyvää itsenäistymistä.

Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Myös heijastimien ja heijastinliivien käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.

Päivittäinen liikunta edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, joten oppilaita kannustetaan liikunnalliseen ja aktiiviseen elämäntapaan. Koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyörällä edistää terveyttä ja ennaltaehkäisee monilta sairauksilta. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omaan selviytymiseensä.

Koulumatkan kulkutavalla on keskeinen merkitys lapsen fyysiseen aktiivisuuteen ja liikkumisen hiilijalanjälkeen. Koulukuljetuksen oppilaiden päivittäistä aktiivisuutta lisää kävelymatka koulukuljetuksen pysäkillä kouluun/kotiin. Koulussa käytössä olevat koulupyörät mahdollistavat myös koulukuljetusoppilaiden aktiivisen liikkumisen koulupäivän aikana.

Fiksu koulumatka

<https://fiksustikouluun.fi/tietoa-koulumatkoista/>

2. Lainsäädäntö

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain 628/1998 ja sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti.

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. [\(13.7.2018/542\)](#)

4

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa. [\(13.7.2018/542\)](#)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. [\(30.12.2020/1216\)](#)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. [\(24.6.2010/642\)](#)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. [\(13.7.2018/542\)](#)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

3. Koulumatkaetuuden myöntämisen perusteet

Perusopetuslain 32 §:ssä määritellään esi- ja perusopetusta saavien oppilaiden koulukuljetusten myöntämisen perusteet sekä ne periaatteet, joita koulukuljetuksen järjestämisessä noudatetaan. Perusteiden täyttyessä kunta on velvollinen järjestämään oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen tai korvaamaan huoltajalle oppilaan kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kunta maksaa kuljetusavustuksia erillisellä päätöksellä.

Koulumatkaetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy kunnan osoittamaa lähikoulua, jonka alueella hän **väestörekisterin tietojen mukaan asuu**. Lähikouluksi voidaan katsoa myös muu lähin **kunnan osoittama** tarkoituksenmukainen koulu. Oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen, mikäli hän opiskelee muussa kuin kunnan hänelle osoittamassa ensisijaisessa esi- tai perusopetuspaikassa.

Koulukuljetukset järjestetään ja korvataan vain kodin ja koulun/esikoulun väliselle matkalle.

Mikäli perusopetuslain määrittämät koulukuljetusten myöntämisperusteet eivät täyty, ovat huoltajat itse velvollisia järjestämään oppilaan koulumatkan.

3.1 Koulumatkan pituus

Perusopetuslaissa määritellään koulumatkan pituudesta seuraavasti: jos perusopetusta tai esiopetusta saavan oppilaan **koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen**.

Hankasalmen kunta tarjoaa perusopetuslaista poiketen kunnan esi- ja perusopetuksen oppilaalle koulukuljetuksen kunnan osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatka ylittää:

- **esi- ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla 3 kilometriä**
- **peruskoulun 3. – 9. luokan oppilaalla 5 kilometriä**

Koulumatka lasketaan väestörekisteriin merkitystä vakinaisesta osoitteesta lähikouluun. Matka mitataan lyhintä jalankulkukelpoista, yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotiportilta kouluportille. Matkan mittaamisessa käytetään yleistä karttaohjelmaa Google Mapsia.

Koulumatkasetuus muodostuu automaattisesti oppilaille, joiden koulumatka on yli 5 km tai 0-2 -luokkalaisilla yli 3 km. **Huoltajan ei tarvitse erikseen hakea lakisääteistä kuljetusta**. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan koulumatka voi muodostua osittain oppilaan itse kulkemasta osasta. Oppilaan edellytetään saapuvan kuljetusreitinvarteen. Poikkeuksia kilometrirajoista (esim. 2,9 km) ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein.

Kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata: Terapia-, lääkäri-, kerho-, yms. käynteihin tai tilapäisasumiin eikä myöskään kuljetuksia kaverien luokse koulun jälkeen.

3.2. Esiopetus ja varhaiskasvatuksen tarve

Lapsella ei ole kuljetusoikeutta esiopetukseen, jos hänellä on tarve täydentävään varhaiskasvatukseen (päivähoitoon) aamulla ennen esiopetuksen alkua tai iltapäivällä esiopetuksen jälkeen. Esiopetuksen oppilaalla on kuljetusoikeus aamuisin, mikäli hän ei tarvitse ennen esiopetuksen alkua varhaiskasvatusta. Esiopetuksen päättyessä lapsella on kuljetusoikeus, mikäli hän ei tarvitse esiopetuksen jälkeen varhaiskasvatusta.

3.3 Yhteishuoltajuus

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin mikä on lapsen väestörekisteriin merkitty asuinpaikka. Lapsi saa koulumatkaetuuden ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan väestörekisterin mukaisen osoitteen perusteella koulumatkan pituuden täytyessä. **Toinen huoltaja voi hakea maksullista koulukuljetusta lapselle toiseen osoitteeseen, mikäli kunnalla on sinne olemassa oleva kuljetusreitti ja kyytiin mahtuu.**

3.4 Koulumatkaan käytettävä aika

Perusopetuslain § 32 mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka saa odotuksineen kestää enintään:

- **kaksi ja puoli tuntia oppilaan ollessa alle 13-vuotias lukuvuoden alkaessa**
- **kolme tuntia oppilaan ollessa yli 13-vuotias lukuvuoden alkaessa.**

Koulumatkaan käytettyyn kokonaisaikaan lasketaan myös oppilaan koulumatkaan käytettävä kävelyaika koulukuljetusreitille. Kuntaliiton suosituksen mukaan oppilaan kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on

Ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävelyaika /min/km	16	15	14	13	12	12	12	11	11	11	11	10

3.5 Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on sivistyslautakunnan päätöksen mukaan luokiteltu vaaralliseksi, kunta järjestää kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta.

Koulumatkan liikenneturvallisuuden arvioinnissa käytetään **Koululiitu-ohjelmaa**. Erityisesti tarkistetaan tien suuntainen vaarallisuus suhteessa oppilaan koulupäivän alkamis- ja päättymisajankohtaan. Tien ylitys tai vähäinen matka vaaralliseksi katsottavalla osuudella ei kuitenkaan muodosta sellaista vaaraa, että sen takia järjestetään kuljetus.

Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Esimerkiksi valaistuksen

puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista. Lisäksi kuljetuspäätöstä tehtäessä huomioidaan, onko vaihtoehtoja, turvallisempaa reittiä olemassa ja kuinka pitkän matkan oppilas kulkee kyseistä autotietä. Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole tae sen saamiselle, vaan jokainen hakemus harkitaan erikseen. Vaarallisuusluokitus ei koske tienosuutta, jossa on kevyenliikenteenväylä tai jalkakäytävät.

Vaarallisuusluokitusta tarkastellaan säännöllisesti, joten siihen saattaa tulla muutoksia kesken lukuvuoden. Mahdolliset muutokset liikenneolosuhteissa muuttavat koulukuljetusperustetta. Turvallisuuden arviointi koskee yleisiä teitä. Vaaralliset tiet huomioidaan ainoastaan siinä tapauksessa, että oppilas ei ole koulumatkan pituuden vuoksi oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen. Vaarallisuudella on noudatettava erityistä varovaisuutta.

Matkan vaarallisuuteen perustuvassa hakemuksessa perusteluna voi olla lapsen riski **kohdata petoeläin (ns. petokuljetus)**. Petokuljetuksen perusteeksi ei riitä petohavainto, vaan tarvitaan **hakijan toimittama riistanhoitoyhdistyksen lausunto eläimen häiriökäyttäytymisestä** (esim. susi tai karhu). Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Kuljetus voidaan myöntää määräajaksi tapauskohtaisesti riistanhoitopiiriin tai suurpetoasiantuntijan lausunnon perusteella.

3.6 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta voi järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen edellä mainitulla perusteella tehdään tapauskohtaisesti

- edellyttää aina asiantuntijan (esim. oman kunnan koululääkäri tai koulupsykologi) lausuntoa ja tarvittaessa koulun pedagogista lausuntoa kuljetustarpeesta
- lausunnosta tulee ilmetä selkeästi kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi, mille ajankaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan sekä se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan
- asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuja.

Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole vielä riittävä peruste sen saamiselle, vaan sivistysjohtaja päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuuden ja laajuuden yhdessä ko. koulun henkilöstön ja kuljetusvastaavan kanssa. Kuljetusta **ei järjestetä kotipihasta** lausuntojenkaan perusteella kuin erityistapauksissa (esim. liikuntaeste). Harkinnanvaraista koulukuljetusta haetaan sähköisellä lomakkeella, mikä löytyy kunnan verkkosivuilta.

3.7 Sairaus ja tapaturmat

Koulutapaturmatilanteissa lapsi on oikeutettu harkinnanvaraiseen koulukuljetukseen lääkärinlausunnon perusteella.

Vapaa-ajan tapaturman tai vakavan sairastumisen sattuessa huoltajan on mahdollista hakea harkinnanvaraista koulukuljetusta lääkärintodistuksen perusteella. **Ensisijainen koulukuljetuksen järjestämistapa on huoltajalle myönnettävä saattoavustus.** Päätöksen koulukuljetusoikeudesta ja kuljetusmuodosta tekee sivistysjohtaja. Vapaa-ajan tapaturmien ja sairauksien perusteella ei myönnetä koulukuljetusoikeutta muualle kuin lähikouluun. Huoltaja vastaa kuljetuksen järjestämisestä ns. toissijaiseen kouluun.

8

Koulukuljetusoikeutta koulutapaturman, vapaa-ajan tapaturman tai vakavan sairastumisen takia haetaan sähköisellä koulukuljetushakemuksella, mikä löytyy kunnan verkkosivuilta. Hakemuksen liitteinä tulee olla lääkärintodistus, josta on käytävä ilmi kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se mille ajanjaksolle koulukuljetuksen järjestämistä suositellaan. Mikäli lapsi sairastuu koulussa, on huoltajalla velvollisuus noutaa lapsi kotiin.

Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole vielä riittävä peruste sen saamiselle, vaan sivistysjohtaja päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuuden ja laajuuden yhdessä ko. koulun henkilöstön ja kuljetusvastaavan kanssa. Kuljetusta **ei järjestetä kotipihasta** lausuntojenkaan perusteella kuin erityistapauksissa (esim. liikuntaeste).

Kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaiden kuljetuksia terapiaan tai lääkäriin, vaan ne ovat huoltajien vastuulla.

3.8 Saattoavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. **Saattoavustusta ei myönnetä pääsääntöisesti sellaisille koulumatkoille, joille on jo kunnan järjestämä kuljetus.** Poikkeustapauksissa huoltajalla on oikeus anoa koulukuljetuksen vaihtoehtona saattoavustusta. Saattoavustus myönnetään korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan. Avustusta on haettava ennen kuljetustarpeen alkamista. Saattoavustuksen suuruus on sama kuin kulloinkin voimassa oleva KELAn oman auton käytöstä maksama korvaus. Saattoavustus ja koulukuljetus ovat toisensa korvaavia ja saattoavustus myönnetään vain huoltajalle, jonka lapsella on kuljetusoikeus.

Saattoavustus maksetaan lapsen saattamisesta, eli vain siltä matkan osalta, jolta lapsi on mukana kuljetuksessa. Saattoavustusta haetaan sähköisellä kuljetushakemuslomakkeella ja joko myönteinen tai kielteinen päätös tekee sivistysjohtaja.

3.9 Vieraassa kunnassa tai muussa kuin lähikoulussa koulua käyvät oppilaat

Hankasalmen kunta ei järjestä kuljetusta eikä vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos oppilas otetaan muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun (esim. vieraaseen kuntaan tai muuhun kuin lähikouluun omassa kunnassa). Huoltajat itse järjestävät kuljetuksen ja siitä aiheutuvat kustannukset.

Mikäli oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja hänen on tarkoituksenmukaista käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussa, voidaan koulumatkakustannukset korvata tai järjestää edellyttäen, että kuljetus on tarkoituksenmukaisesti järjestettävissä. Erillistä kuljetusta ei järjestetä. Vieraskuntalaisia kuljetetaan vain, jos asiasta on tehty sopimus ao. kotikunnan kanssa.

3.10 Iltapäivätoimintaan jäävät kuljetusoppilaat

Iltapäivätoimintaan osallistuvat 1. ja 2. luokan oppilaat (sekä koko kuukausi että 12 päivää tai alle toimintaa kuukaudessa hakeneet) saavat kouluun maksuttoman aamukuljetuksen, mikäli koulumatka ylittää 3 kilometriä. Ne 1. ja 2. luokan oppilaat, jotka osallistuvat iltapäivätoimintaan 12 päivää tai alle ja koulumatka ylittää 3 kilometriä, on mahdollisuus käyttää koulumatkaetuutta niinä päivinä, milloin eivät osallistu iltapäivätoimintaan.

3.11 Maksullisen koulukuljetuksen hakeminen

Sivistysjohtaja voi hakemuksesta myöntää maksullisen koulukuljetuksen niille oppilaille, joilla ei ole lain mukaan oikeutta koulukuljetukseen **edellyttäen, että autossa on tilaa ja reitti on jo olemassa**. Erillistä kuljetusta ja reittiä ei järjestetä. Hakemukset on tehtävä joka lukuvuosi erikseen ja päätös tehdään enintään lukuvuodeksi kerrallaan.

Maksullinen kuljetus järjestetään viimeistään 1.9. alkaen, jolloin reitit ja lakisääteisessä kuljetuksessa olevien oppilasmäärät ja aikataulut ovat selvillä. Päätökset koulukuljetuksesta voivat koskea koko lukuvuotta tai sen osaa.

Maksullista koulukuljetusta haetaan sähköisellä lomakkeella, mikä löytyy kunnan verkkosivuilta.

4. Koulukuljetusten järjestämisen periaatteita

- Kuljetussuunnitelmat laaditaan vuosittain.
- Kuljetusreitit ja -ajat voivat muuttua lukuvuoden aikana.
- Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla.
- Kuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman sujuvin reitteinä.
- Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja (vuorolinja-auto, tilauslinja-auto ja kouluauto).
- Kouluautokuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät ns. noutopaikoille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Kävelymatka voi olla pidempi kuin kuljetusmatka.

- Perustellussa poikkeustapauksessa huoltajan hoitamasta kuljetuksesta voidaan maksaa korvaus Kelan kilometrikorvauksen perushinnan mukaan, jos koulukuljetusehdot täyttyvät.
- Kouluauton kuljettajalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista tai muista erityispiirteistä ja -tarpeista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Koulun valvontavastuu ja osallistumismahdollisuus ohjattuun toimintaan koskee vain niitä kuljetusoikeuden piirissä olevia kuljetusoppilaita, jotka odottavat kuljetusta koulun päättymisen jälkeen.
- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Häiriöntuottamisesta voidaan oppilaalle antaa kirjallinen huomautus ja kahden huomautuksen jälkeen tarvittaessa evätä määräajaksi kuljetus. Sama koskee oppilaita, jotka irrottavat turvavyönsä ajon aikana. Näissä tapauksissa huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta ko. määräajan.
- Koulukuljetusauto ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä / noutopaikalle korkeintaan 20 minuuttia yli sovitun ajan.
- Koulukuljetusauto ei saa ohittaa noutopaikkaa ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Koulukuljetusauton ei tarvitse odottaa oppilasta, joka myöhästyy noutopaikalta tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kotoaan.
- Koulukuljetusauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.
- Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, vanhemmat ilmoittavat poissaolosta suoraan liikennöitsijälle sekä koululle.
- Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.

4.1 Mikäli linja-auto tai kouluauto on myöhässä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja- tai kouluauto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti.

Mikäli koulukyyti on myöhässä yli 20 min sovitun ajan, on parasta, että oppilas menee takaisin kotiinsa / kouluunsa ja ottaa yhteyttä vanhempiin, kouluun tai koulutoimistoon.

4.2 Keliolosuhteet

Kovien pakkasten tai muiden keliolosuhteiden vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Sääolosuhteisiin nähden asianmukainen pukeutuminen on huoltajien vastuulla.

Mikäli tie ei liikennöitsijän mielestä ole turvallisesti ajettavissa, vastaa huoltaja tällöin oppilaan kuljettamisesta erikseen liikennöitsijän kanssa sovittuun noutopaikkaan. Yksityisteillä tien kunnossapidosta vastaa tienhoitokunta, johon huoltajan tulee olla ensisijaisesti yhteydessä tien kunnossapitoon liittyvissä asioissa.

5. Vakuutusturva

Kunta vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kunta korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo (esim. auto tai mopo), hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattaviksi. Esinevahinkoja ei korvata. Myös koulukyydin itse maksavat oppilaat ovat vakuutuksen piirissä.

11

6. Vahinko- tai ilkivaltatapaukset

Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja tai siivouskustannuksia. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

7. Oppilaan, huoltajan ja kuljettajan vastuu ja tehtävät koulukuljetuksissa

Koulukuljetusten sujuvuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi on noudatettava seuraavia ohjeita:

Oppilas

- on ajoissa, vähintään 5 min ennen sovittua noutoaikaa sovitulla noutopaikalla, jolloin kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti pysäkillä/noutopaikalla (EI AJORADALLA!) eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- antaa kouluautolle selvän pysähtymismerkin ja käyttää hämärän / pimeän aikana heijastinta tai heijastinliiviä
- ottaa rahat tai matkalipun esille jo autoon noustessa.
- huolehtii saamastaan bussikortista
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä ja tervehtii kuljettajaa sekä muita kyydissä olijoita
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön ja pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä, eikä liiku kuljetuksen aikana
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon
- huolehtii, että vaatteet ja kengät ovat siistit kouluautoon noustessa eikä sotke tai roskaa kouluautoa tai tee ilkivaltaa
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistuu autosta viivyttelämättä ja huolehtii, ettei autoon unohdu mitään esim. reppua
- odottaa, kunnes kuljetusauto on jatkanut matkaa, jos joutuu ylittämään tien
- ymmärtää nämä pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä

Huoltajan muistilista

- Ilmoita kouluun ja autonkuljettajalle lapsen sairastumisesta tai muista poissaoloista, ettei auto aja turhia reittejä. Kunta perii tarvittaessa turhien ajojen kustannukset vanhemmilta
- Ilmoita kuljetustarpeiden muutoksista hyvissä ajoin, viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen, jotta muutokset saadaan ajoissa tehtyä
- Huolehdi, että lapsi on ajoissa odotuspaikalla

- Ilmoita autonkuljettajalle tai kuljetuksista vastaavalle kuljetuksiin liittyvistä terveydentilaa koskevista asioista (esim. allergiat, pahoinvointi)
- Ohjaa lastasi käyttäytymään asiallisesti pysäkillä ja autossa, koulun järjestyssäännöt pätevät myös koulukuljetuksen aikana
- Huolehdi, että olet ajoissa lähettämässä tai vastaanottamassa saatettavaa lasta
- Huolehdi, että oppilas kohtelee liikennöitsijän kalustoa asianmukaisesti ja mikäli oppilas aiheuttaa vahinkoa, korvaa vahingon liikennöitsijälle. Kunta ei ole korvausvelvollinen
- Jos oppilaan huoltajalla ja liikennöitsijällä on erimielisyyttä pysäkestä, kuljetuksista niin vastaava viranhaltija ja kuljettaja päättävät yhdessä pysäkin paikan tieliikennelain pohjalta
- Tarkista, että lapsen ulkoiluvaatteissa on heijastimet ja oppilas on pukeutunut sään mukaisesti
- Huolehdi, että oppilas kuljetusreitillä varteen tai kouluun pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää
- Autossa saa kuljettaa koulussa tarvittavia urheiluvälineitä (ei polkupyörää)
- Huolehdi siitä, että urheiluvälineet ja muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti (esim. luistinsuojukset, sukset ja sauvat kiinnitettyinä toisiinsa)
- Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta tai tehdä muutoksia kuljetusreitteihin

Koulukuljettajan muistilista

- positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen
- oheiskasvattajan rooli: kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös sekä kielenkäyttö
- kuljetettavien lista aina mukana
- mahdollisten muutosten huomioiminen päivittäin
- turvavyöt kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä
- kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille

Kuljettajan tehtävä on:

- esittäytyä uuden lukuvuoden alkaessa
- varmistaa, että oppilailla on turvavyö kiinni
- suorittaa kuljetus turvallisesti, liikenneolosuhteet huomioiden ja liikennesääntöjä noudattaen
- ajaa koulukuljetusreitti tilauksen mukaisesti
- noudattaa yhteisesti sovittua aikataulua
- ilmoittaa pysähtymispaikat kuljetettaville
- pysäköidä niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa
- sijoittaa oppilaat kuljetettavien koko huomioiden
- noudattaa kuljetusmääräyksiä ja järjestyksenpito autossa
- ottaa ongelmatilanteissa yhteyttä huoltajaan ja koululle ja/tai kuljetusvastaavaan
- opastaa autosta poistuvaa lasta
- luovuttaa erityistä huolenpitoa vaativat oppilaat vastaanottavalle henkilölle saakka
- käyttäytyä kohteliaasti, asianmukaisesti ja esimerkillisesti
- ilmoittaa viivästyksistä kuljetuksen tilaajalle (kuljetusvastaavalle)
- varmistaa kääntöpaikan turvallisuuden
- antaa puhelinnumerosa huoltajille oppilaan sairastumisen ja poissaolon ilmoittamisen varalle
- kuljettajan tulee noudattaa muita tarjouspyynnössä ja kuljetussopimuksessa määriteltyjä asioita ja Opetushallituksen koulukuljetusohjeita

8. Tietosuoja ja yhteystiedot

Tietosuoja

Koulukuljetushakemukset ja kuljetustiedot tallentuvat Hankasalmen kunnan dokumenttien hallintajärjestelmään, johon kerätään kunnalle määriteltyjen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot oppilaista ja huoltajista. Tietoja käsitellään erityistä huolellisuutta noudattaen ja tarvittaessa omia tietojaan voi pyytää tarkistettavaksi rekisterinpitäjältä (sivistysjohtaja). Kuljetettavien turvallisuuden kannalta oleelliset tiedot luovutetaan liikennöitsijöille, joita koskee tietosuojaan liittyvät lait ja asetukset sekä vaitiolovelvollisuus.

Tietosuojasyistä koulukuljetushakemukset liitteineen tulee tehdä sähköisesti. Sähköinen koulukuljetushakemus löytyy kunnan verkkosivuilta <https://hankasalmi.fi/lomakkeet-hallinto-ja-talous/>

Yhteystiedot

Hankasalmen kunnan järjestämistä koulukuljetuksista voi tiedustella pääsääntöisesti kuljetussuunnittelijalta
040 144 8713
virpi.lampinen@hankasalmi.fi

Kunnan verkkosivuilta löytyy tietoa koulukuljetuksista
<https://hankasalmi.fi/kasvatus-ja-koulutus/koulukuljetukset/>

Koulujen rehtoreiden yhteystiedot:

Aseman koulunjohtaja	050 319 8172
Kuuhankaveden koulun rehtori	040 074 6822
Niemisjärven koulunjohtaja	040 358 0986

Hankasalmen kunnan koulutoimiston yhteystiedot:

Sivistystoimenjohtaja	040 536 8453
Toimistos sihteeri	050 319 8185

Hankasalmen kunta
Sivistyspalvelut/koulutoimisto
Keskustie 41
41520 Hankasalmi